

От: у s

Date: сб, 14.02.2026 г. в 19:46

Subject: Промени за приема в детски ясли и грасини

To: <boryana.taseva@sofia.bg>, <lyudmila.stoeva@sofia.bg>, <team@vassilterziev.bg>

СТАНОВИЩЕ

относно проекта за изменение и допълнение на Наредбата за прием на деца в общинските детски ясли и детски градини на територията на Столична община

В рамките на общественото обсъждане изразявам следното мотивирано становище по два съществени аспекта от предложените изменения:

I. По предложението за незабавно настаняване на деца на родители, задържани или лишени от свобода

1. Нарушение на принципа на равнопоставеност

С проекта се предвижда дете, чийто родител е задържан под стража или изтърпява наказание „лишаване от свобода“ (по смисъла на Наказателно-процесуален кодекс), да бъде **настанявано незабавно** в общинска ясла или детска градина.

Тази уредба:

- извежда тази група деца извън общия ред за класиране;
- предоставя им по-благоприятен режим от този на други тежко уязвими групи;
- създава специална преференция без ясна сравнителна оценка на социалната нужда.

В същото време деца:

- с двама починали родители,
- с тежко болни или трайно неработоспособни родители,
- в изключително тежки социални условия,

продължават да преминават през стандартната процедура.

Това поражда **неравнопоставеност между сходни по степен на уязвимост групи**.

---

2. Липса на обективна съразмерност

Законодателната логика следва да бъде:

привилегирован режим – само при наличие на изключителна и обективно по-тежка социална ситуация.

В конкретния случай:

- фактът на лишаване от свобода не означава автоматично по-тежко положение от това на дете с починали родители;
- липсва мотивировка защо именно тази група следва да бъде с предимство пред останалите;
- създава се впечатление за несъразмерно благоприятстване.

Особено проблематично е, че преференцията се свързва с правен статус, произтичащ от извършено престъпление, което косвено поставя останалите деца в по-неблагоприятна позиция спрямо последиците от противоправно поведение на родител.

---

3. Обществено възприятие и принцип на справедливост

Общинската нормативна уредба трябва да бъде:

- балансирана,
- предвидима,
- социално справедлива.

Когато деца на родители, изтърпяващи наказание, получават по-благоприятен режим от деца на починали родители или на социално изрядни семейства, това създава усещане за несправедливост и подкопава доверието в системата.

Важно е да се подчертае:

детето не носи вина за действията на родителя си.

Но това не означава, че следва автоматично да бъде поставено в по-привилегировано положение спрямо други тежки случаи.

Предложение:

Ако се запази ускорен ред, той следва да се отнася до **всички деца в доказано изключително тежка социална ситуация**, а не само до една конкретна категория.

II. По отпадането на точката от лицензирана частна ясла (СДЯ/ЧДЯ) за набор 2024

1. Нарушение на принципа на правна сигурност и предвидимост

Предвижда се отпадане на допълнителната точка за посещение на лицензирана частна ясла, като това ще засегне и набор 2024.

Към момента на записване на децата в частни ясли:

- действащата наредба е предвиждала конкретен критерий;
- родителите са направили финансови и организационни решения при съществуваща нормативна рамка.

Инвестициите в лицензирани частни ясли често надхвърлят десетки хиляди лева за периода на посещение.

Промяната в правилата след започване на изпълнение на тези решения представлява:

- промяна на условията „в движение“;
- накърняване на легитимните очаквания;
- отклонение от принципа на правна стабилност.

---

2. Липса на достатъчен преходен период

Ако се счита, че критерият следва да отпадне по съображения за равнопоставеност, то:

- това следва да се прилага за бъдещи набори;
- не и за деца, чиито родители вече са инвестирали средства при различна нормативна уредба.

Набор 2024 вече е включен в частни ясли при действащ режим, който е създаден обосновано очакване за точково предимство.

---

3. Съразмерност

Промяната засяга пряко:

- семейства, които са поели значителна финансова тежест;

- родители, които са компенсирани недостига на общински места със собствени средства.

Вместо да се насърчава споделянето на тежестта между община и родители, с предложението се създава ретроактивен неблагоприятен ефект.

Предложение:

- Критерият да остане приложим поне за набори, записани при действащия режим (вкл. 2024).
- Отпадането да се прилага само за бъдещи записвания след влизане в сила на изменението.

III. Заключение

1. Предвиденото незабавно приемане на деца на родители, лишени от свобода, в настоящия му вид създава необоснована привилегия и нарушава баланса между социалните критерии.
2. Отпадането на точката от лицензирана частна ясла за вече записани набори нарушава принципа на правна предвидимост и легитимни очаквания.

С оглед изложеното считам, че проектът следва да бъде преразгледан в посочените части, за да се гарантират:

- равнопоставеност,
- съразмерност,
- правна сигурност,
- обществено доверие в системата за прием.

Ако желаете, мога да подготвя и по-кратка версия (1–2 страници), форматирана директно за подаване през официалния портал на общината.